



STICHTING

RTGS

Jaarverslag 2021

Vastgesteld door de Raad van Toezicht op 16 maart 2022

Voorwoord

Met trots kunnen we als RTGS terugkijken op 2021: er is door het bureau, de CPE, betrokken stakeholders en de Raad van Toezicht weer hard gewerkt aan het verder vorm geven van RTGS 3.0.

Voor een kleine stichting als het RTGS is de invulling van de rol van directeur-bestuurder nog eens extra van belang. Met de, hem gegunde, overstap als directeur-bestuurder van het Gebarencentrum, heeft Benny Elferink onze organisatie verlaten. Als Raad van Toezicht hebben we kunnen concluderen dat onder zijn leiding belangrijke stappen zijn gezet in de ontwikkeling van de organisatie. Zo jammer dat het was dat Benny vertrok, zo blij zijn we met de uitkomst van de wervingsprocedure voor de nieuwe directeur-bestuurder. Sinds juni heeft Markell Gremmen deze functie overgenomen van Benny Elferink met de mooie taak om een vervolg te geven aan de uitgangspunten voor RTGS 3.0 om te komen tot een stevig kwaliteitsregister. Door de kennis en ervaring die zij meeneemt, is de overgang soepel verlopen en is zij direct voortvarend aan de slag gegaan.

Sinds de zomer van 2021 is het Register bezig om de nieuwe opzet Permanente Educatie te realiseren. Hiermee krijgen een aantal uitgangspunten van de route naar RTGS 3.0 concreet vorm. Zo kunnen tolken bijvoorbeeld naast het volgen van scholingsactiviteiten óók andere activiteiten als nascholingen opgeven. Daarnaast worden de competenties van de beroepen het uitgangspunt voor de deskundigheidsbevorderende activiteiten, waarbij ook persoonlijke reflectie een belangrijke rol krijgt. Dit project zal in 2022 worden afgerond.

Ook met de verschillende stakeholders is afgelopen jaar veelvuldig contact geweest. Een aantal keer in groter verband om de ontwikkelingen binnen RTGS te bespreken, maar ook regelmatig in kleiner verband. Om bijvoorbeeld input te vragen op een bepaald onderwerp óf in werkgroepen dieper in te gaan op bepaalde thema's. Het is fijn te merken dat zowel de vertegenwoordigers van de tolkgebruikers als de tolken betrokken zijn bij de ontwikkelingen binnen RTGS en ons van goede input willen voorzien.

Misschien wel een van de mooiste momenten van afgelopen jaar was de registratie van de eerste Dove tolk NGT. Bijzonder en belangrijk dat na lange tijd is gelukt om de juiste voorwaarden te scheppen, zodat ook Dove tolken zich kunnen voegen bij het RTGS.

Ook voor 2022 staan weer een aantal ambitieuze projecten op de planning en ik heb er alle vertrouwen in dat deze, in samenwerking met verschillende partijen, vorm gaan krijgen.

Harry Bosma
voorzitter Raad van Toezicht

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inleiding.....	3
De organisatie.....	4
Raad van Toezicht	4
Directie & bureau.....	5
Commissie Permanente Educatie	5
Route RTGS 3.0	6
Nieuwe opzet Permanente Educatie	6
Elke klant de juiste tolk	6
Specialisaties.....	6
Portfolio.....	6
Feedback.....	6
Basiskwaliteit op orde	6
Assessment bij herregistratie	6
Overleg bij zorgen over ‘de kwaliteit van tolken’	7
Meer eigen regie voor de tolken	7
Basiscompetenties	7
Ruimere categorieën.....	7
Ruimere definitie van nascholingen.....	7
Persoonlijke reflectie.....	7
Andere ontwikkelingen in 2021.....	8
Registratie eerste Dove tolk NGT.....	8
Overleg met stakeholders	8
Overleg aanbieders	8
Overleg Hogeschool Utrecht	8
Scriptie-onderzoeken student-tolken	8
Kengetallen 2021	9
Ingeschreven tolken.....	9
Uitgeschreven tolken	10
Nascholingsactiviteiten	10
Verlengen of verkorten nascholingsperiode	11

Inleiding

De impact van corona op de samenleving en het register was ook in 2021 groot. Zo werden overleggen online gevoerd en nascholingsactiviteiten vonden online plaats of werden geannuleerd. Ook in 2021 hebben we laten zien hoe inventief en flexibel we om kunnen gaan met de situatie, ook al zouden we het liever anders zien.

In 2021 is er binnen het RTGS veel gebeurd. Zo heeft er een wisseling plaatsgevonden voor de functie van voorzitter van Raad van Toezicht en is halverwege het jaar een nieuwe directeur-bestuurder aangetreden. Ondanks dat hebben we in het afgelopen jaar ontzettend veel gedaan.

In de notitie 'Kwaliteitsregister 3.0: Elke klant de juiste tolk' zijn een drietal uitgangspunten geformuleerd, namelijk:

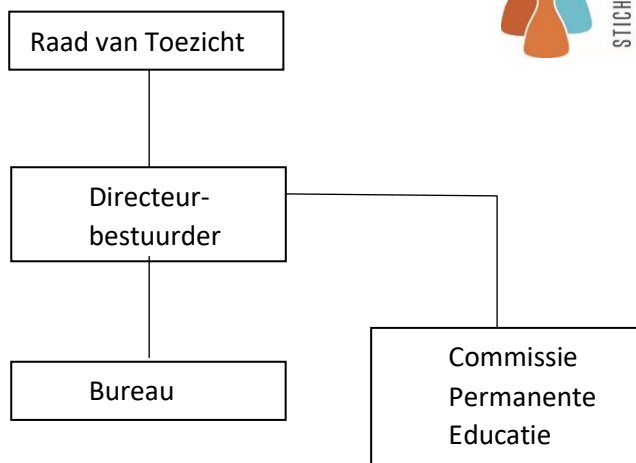
- Elke klant de juiste tolk
- Basiskwaliteit op orde
- Meer eigen regie voor de tolken

In het afgelopen jaar zijn voor alle drie de uitgangspunten verschillende activiteiten ondernomen. In dit jaarverslag nemen we je graag mee in alle activiteiten die, veelal in samenwerking met verschillende stakeholders, zijn ondernomen.

Uiteraard is er nog veel werk te verzetten om alle onderdelen van de notitie vorm te geven. We merken dat de situatie rondom corona en het vinden van vrijwilligers voor projecten er voor zorgt dat dat soms langzamer gaat of meer tijd kost dan we eigenlijk zouden willen. We vinden het echter van belang om activiteiten zorgvuldig op te pakken en afstemming te zoeken met de diverse stakeholders, zodat er ook voldoende draagvlak is bij die stakeholders. We kiezen dan soms ook voor kwaliteit en zorgvuldigheid in plaats van snelheid.

De organisatie

Het organogram ziet er al een aantal jaren als volgt uit:



Raad van Toezicht

In 2021 heeft Eelco Huisman na de maximale zittingstermijnen zijn functie als voorzitter van de Raad van Toezicht neergelegd. Na een sollicitatieprocedure is Harry Bosma benoemd als nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht. In januari 2022 zal Willem Terpstra na twee zittingstermijnen afscheid nemen als lid van de Raad van Toezicht. Eind 2021 hebben er een aantal sollicitatiegesprekken plaatsgevonden met kandidaten die zijn voorgedragen door de Nederlandse Beroepsvereniging voor Tolken Gebarentaal. Irma Sluis is vervolgens door de Raad van Toezicht per 1 januari 2022 benoemd als Raad van Toezicht lid.

De Raad is per 31 december als volgt samengesteld:

Naam	Functie in RvT	Zittingstermijn	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Harry Bosma	Onafhankelijk voorzitter	Maart 2021 – Maart 2025	Directeur bij Amerpoort tot 1-10-21 Directeur bij Octant vanaf 1-10-21	Lid Raad van Toezicht bij Het Gehandicapte Kind
Albert Wijbenga	Lid op voordracht van (thans) het Platform doven, slechthorenden en TOS/Dovenschap (NGT-tolkgebruikers)	September 2017 – September 2025	Business consultant ICT bij Koninklijke Kentalis	Lid Raad van Toezicht bij Stichting In Gebaren
Willem Terpstra	Lid op voordracht van de Nederlandse Beroepsvereniging voor Tolken Gebarentaal	Januari 2014 – Januari 2022	Zelfstandig ondernemer bij W. Terpstra, Tolk gebarentaal	Voorzitter Stichting Eckstra Projectleider Kenia, GAiN
Linda Gomes	Lid op voordracht van de Nederlandse Schrijftolken Vereniging	Februari 2020 - Februari 2024	Zelfstandig ondernemer bij Linda Gomes Schrijftolkservice	Geen
Dorien de Graaf	Lid op voordracht van (thans) het Platform doven, slechthorenden en TOS/Divers Doof en Stichting Hoormij (NmG- en schrijftolkgebruikers)	Juni 2020 – Juni 2024	Communicatiedeskundige /docent NGT, de Gelderhorst Praktijk ondersteuner Huisarts, de Gelderhorst	Geen

In 2021 is de Raad van Toezicht 5 keer bij elkaar gekomen. De vergaderingen hebben deels online en deels op locatie in Bilthoven plaatsgevonden.

Directie & bureau

Daarnaast heeft er in 2021 ook een wisseling van directeur-bestuurder plaatsgevonden. Benny Elferink is vanaf 1 juni 2021 opgevolgd door Markell Gremmen. De bureautaken werden ook in 2021 verzorgd door Alie Larkworthy.

Naam	Functie	Nevenfunctie
Markell Gremmen	Bestuurder	Zelfstandig ondernemer bij Markell Rijdsdijk (tolk Nederlandse gebarentaal en management- en organisatie advies)

Commissie Permanente Educatie

De Commissie Permanente Educatie (CPE) is in 2021 in totaal vijf keer bij elkaar gekomen. In het tweede deel van 2021 is daarbij uitgebreid stilgestaan bij de nieuwe opzet Permanente Educatie, waarbij de CPE als sparringpartner en adviesorgaan voor de directeur heeft gefunctioneerd. Verder hebben de leden van de CPE zich gedurende het hele jaar ingezet voor het beoordelen van nascholingsactiviteiten en de directeur geadviseerd over het toekennen of afwijzen van activiteiten. Ook zijn zij actief geweest in een aantal werkgroepen. In het najaar van 2021 heeft Wim Poort, na twee zittingstermijnen, afscheid genomen van de CPE en is opgevolgd door Marjolein van Duijvenvoorde.

De leden worden geworven in samenwerking met een aantal stakeholders, maar doen hun werkzaamheden op persoonlijke titel, dus zonder last of ruggespraak.

De directeur-bestuurder is voorzitter van de CPE en daarnaast is ook de bureaumedewerker betrokken bij de werkzaamheden van de CPE.

De CPE bestaat per 31 december uit:

Naam	Vanuit	Zittingstermijn
Marjolein van Duijvenvoorde	groep tolkgebruikers NGT	Oktober 2021 – Oktober 2025
Janita Burger	groep schrijftolken	September 2020 – September 2024
Ester Bot	de Hogeschool Utrecht	September 2019 – September 2023
Daan Heimans	groep tolken NGT	November 2017 – November 2025
Saar Muller	groep gebruikers schrijftolk/NmG	Februari 2018 – Februari 2026
Maartje Sleiffer	groep tolken NGT	Januari 2015 - Januari 2023
Margot de Vreede	groep schrijftolken	April 2020 - April 2022

Janita Burger heeft in de CPE Margot de Vreede opgevolgd. In de beginperiode is Margot aangebleven om Janita in te werken en te begeleiden. Vanwege haar grote ervaring op schrijftolk- en onderwijsgebied is besloten dat Margot tot 1 april 2022 zal aanblijven als CPE-lid in verband met alle wijzigingen rondom de Permanente Educatie.

Route RTGS 3.0

In deze paragraaf gaan we in op de onderwerpen uit de notitie 'Kwaliteitsregister 3.0: Elke klant de juiste tolk' waaraan dit jaar hard is gewerkt.

Nieuwe opzet Permanente Educatie

De ondernomen acties rondom de verschillende plannen worden hieronder verder toegelicht. Halverwege het jaar is goed gekeken naar de opzet van de wijze waarop de Permanente Educatie binnen RTGS was ingericht. Vervolgens is ervoor gekozen om deze opzet grondig te herzien en hierbij uit te gaan van de competenties zoals deze door de opleiding worden gehanteerd. Zo kan het RTGS beter uitvoering geven aan haar taak op het gebied van kwaliteitsborging en de ambities met betrekking tot de route naar RTGS 3.0. Nadat de plannen voor de nieuwe opzet met verschillende stakeholders waren gedeeld en door hen van feedback voorzien, is begonnen met het formuleren van de voorwaarden en het herschrijven van het Reglement. Ook is er, samen met de websitebouwer, gekeken naar wat er nodig is om de opzet uit te kunnen voeren. Eind 2021 zijn de aanpassingen van de website gestart en vanaf 1 maart 2022 zal worden overgestapt naar deze nieuwe opzet en is het nieuwe reglement van kracht.

Elke klant de juiste tolk

Specialisaties

Het streven is om met een specialisatiecommissie een specialisatiesysteem op te zetten, waarbinnen het mogelijk wordt een om specialisatie erkend te krijgen. In eerste instantie zouden we dit traject alleen ingaan met (of opzetten voor) de tolken NGT. Halverwege het jaar heeft de beroepsvereniging van schrijftolken aangegeven ook graag te willen aansluiten. Helaas is het niet gelukt om in 2021 de specialisatiecommissie gevuld te krijgen met afgevaardigden vanuit de verschillende beroeps- en gebruikersgroepen en hebben we dus nog niet kunnen starten met de uitwerking.

Portfolio

Aan de website zijn een aantal aanpassingen gedaan, zodat tolken zich beter kunnen presenteren én tolkgebruikers beter kunnen zoeken naar de tolk die past bij zijn/haar specifieke wensen. Zo kan de tolk de bedrijfsplaats zichtbaar maken op een landkaart, inzichtelijk maken welke opleidingen er nog meer gedaan zijn (anders dan de tolkopleidingen) en is er de mogelijkheid om een filmpje te uploaden waarin de tolk zichzelf kan voorstellen en duidelijk kan maken over welke vaardigheden en ervaring hij/zij beschikt.

Feedback

Een werkgroep heeft gekeken naar het onderwerp feedback en hoe dit opgepakt kan worden. Deze werkgroep heeft een notitie geschreven waarin een aantal pilots zijn uitgewerkt/voorgesteld. In deze notitie is bijvoorbeeld de suggestie gedaan om feedback een plek te geven binnen intervisie. Er zal nu verder gekeken worden of en hoe dit vorm kan gaan krijgen.

Basiskwaliteit op orde

Assessment bij herregistratie

In het reglement van RTGS is opgenomen dat een tolk zich kan inschrijven met een diploma dat maximaal 3 maanden oud is. In opdracht van RTGS heeft de Hogeschool Utrecht een assessment ontwikkeld voor herintredende tolken, zodat zij de mogelijkheid hebben zich opnieuw in te schrijven als ze aan bepaalde voorwaarden hebben voldaan. We hebben in 2021 één herintreder kunnen registreren.

Overleg bij zorgen over 'de kwaliteit van tolken'

De kwaliteit van tolken is afgelopen jaar regelmatig onderwerp van gesprek geweest. Er zijn zorgen over de kwaliteit van (een deel van) de tolken en verschillende stakeholders zouden graag zien dat RTGS dit (mede) gaat aanpakken. Juridisch gezien is dat een complex vraagstuk. In 2021 heeft RTGS een aantal gesprekken gevoerd met de beroepsverenigingen en de Klachtencommissie om nader te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om hier mee om te gaan. Dit overleg zal in 2022 verder worden voortgezet en ook in het stakeholdersoverleg zal dit op de agenda staan.

Meer eigen regie voor de tolken

Basiscompetenties

Ook nascholingen voor basiscompetenties zijn sinds dit jaar mogelijk. Scholingen op het niveau van basiscompetenties betreffen alle scholingen ónder het niveau van de eindtermen van de Bachelor opleiding Tolk NGT en de Associate Degree opleiding Schrijftolk van het Instituut voor Gebarentaal en Dovenstudie van de Hogeschool Utrecht.

Ruimere categorieën

Sinds dit jaar werken we met nascholingsuren in plaats van -punten. Daarnaast hebben tolken meer ruimte gekregen in binnen welke categorie zij nascholingsuren willen behalen. Tot 2021 was voor 100% van de nascholingsuren bepaald binnen welke categorie ze behaald moesten worden. Vanaf 2021 is dat nog 50%. De overige uren mag de tolk vrij verdelen over de categorieën Taal- en Tolkvaardigheden, Attitude of Doelgroepen.

Ruimere definitie van nascholingen

Naast het volgen van scholingsactiviteiten kunnen ook andere activiteiten bijdragen aan de ontwikkeling van tolken. Er is uitgewerkt wat voor soort activiteiten dat zijn en deze worden in de nieuwe opzet Permanente Educatie verwerkt.

Persoonlijke reflectie

Binnen de nieuwe opzet Permanente Educatie krijgt persoonlijke reflectie een belangrijke rol. Zo is besloten dat ook supervisie in aanmerking gaat komen voor nascholingsuren én zullen er uren toegekend gaan worden voor persoonlijke reflectie via collegiale consultatie. Hierbij reflecteert een tolk, samen met bijvoorbeeld een collega, op zijn/haar vaardigheden en schrijft hier een reflectieverslag van.

Andere ontwikkelingen in 2021

Registratie eerste Dove tolk NGT

Eind 2021 was het dan zover! Het heugelijke feit dat de eerste Dove tolk NGT geregistreerd is. De Hogeschool Utrecht heeft hard gewerkt om een assessment te ontwikkelen en daarnaast zijn binnen RTGS de voorwaarden voor de voorlopige registratie verder uitgewerkt. Aan het einde van het jaar zijn de eerste assessments afgenomen en inmiddels hebben de eerste Dove tolken NGT zich geregistreerd. Een mooie mijlpaal na jarenlang werken om dit te kunnen realiseren.

Overleg met stakeholders

Ook in 2021 hebben er weer een aantal stakeholdersoverleggen plaatsgevonden. Onderwerpen die hierbij besproken zijn bijvoorbeeld feedback, de zorgen over de kwaliteit van tolken en nieuwe opzet PE. Naast de gezamenlijke overleggen zijn ook een aantal kleinere overleggen geweest óf zijn stakeholders via de mail gevraagd om input rondom specifieke thema's of vraagstukken.

Overleg aanbieders

Met de komst van de nieuwe directeur hebben er een aantal gesprekken plaatsgevonden met individuele aanbieders, coaches en intervisoren. Enerzijds om kennis met elkaar te maken, maar in sommige gevallen ook om met elkaar van gedachten te wisselen over bijvoorbeeld de rol van intervisie in de pilots zoals die door de werkgroep Feedback zijn uitgewerkt. In december heeft er een brede bijeenkomst met aanbieders plaatsgevonden. Helaas moest deze bijeenkomst online plaatsvinden vanwege de corona-maatregelen. Tijdens de bijeenkomst zijn de aanbieders geïnformeerd over de nieuwe opzet Permanente Educatie en was er de gelegenheid om vragen te stellen.

Overleg Hogeschool Utrecht

Ook met de Hogeschool Utrecht is in het afgelopen jaar een aantal keren overlegd. Met het Instituut voor Gebaren Taal & Dovenstudies waar de opleidingen Tolk NGT en Schrijftolk onder vallen. In deze gesprekken ging het onder meer over het ontwikkelen van een assessment voor herintredende tolken, het assessment voor Dove tolken NGT en de signalen die het RTGS ontvangt uit het werkveld met betrekking tot de kwaliteit van pas afgestudeerde tolken.

Verder is er dit jaar contact geweest met de onderzoeksgroep Deaf Studies, taal & communicatie van de Hogeschool Utrecht over de mogelijkheden om onderzoek te doen naar kwaliteit van tolken. Dit is een complex onderwerp met verschillende aspecten. In 2022 vinden vervolgesprekken plaats om te kijken óf en hóe hier onderzoek naar kan worden gedaan en wat daarbij de rol van het RTGS is.

Scriptie-onderzoeken student-tolken

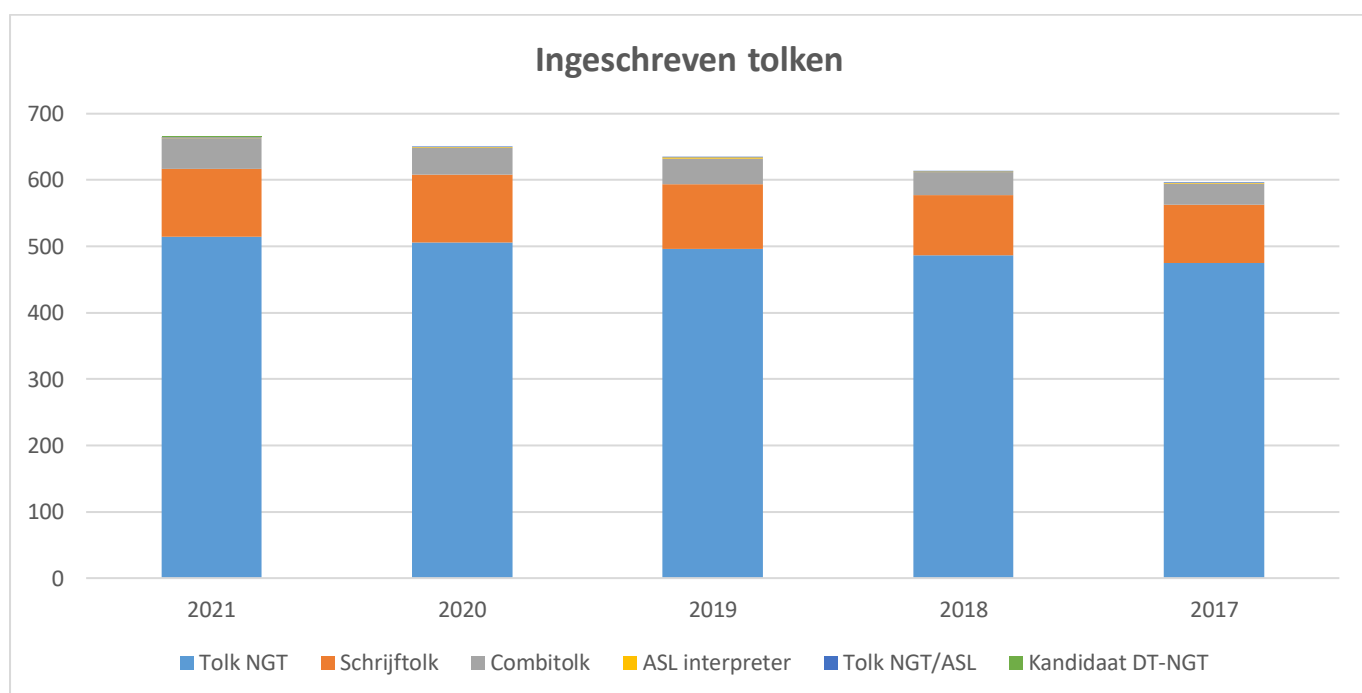
In dit jaar heeft een student, in opdracht van RTGS, een scriptie-onderzoek gedaan naar de behoefte en wensen van tolkgebruikers ten opzichte van het profiel van tolken op de website van RTGS. Er is daarbij gekeken hoe de gegevens geoptimaliseerd kunnen worden, zodat de tolkgebruiker een gefundeerde keuze kan maken voor een specifieke tolk in een bepaalde situatie. Zo is er bijvoorbeeld behoefte aan informatie over werkervaring en werkdagen van de tolk of informatie over tussen welke vreemde talen de tolk tolkt. De uitkomsten van deze scriptie gaan we meenemen in het verder optimaliseren van het profiel en/of portfolio van de tolken.

Kengetallen 2021

Tot slot nog enkele kengetallen en grafieken.

Ingeschreven tolken per 31 december 2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Tolk NGT	514	506	496	487	475
Schrijftolken	102	102	98	90	88
Combitolken	46	41	38	35	32
ASL interpreter	1	1	2	1	1
Tolk NGT/ASL	1	1	1	1	1
Kandidaat DT-NGT	1				
Totalen	665	651	635	614	597



We zien dat het tolken bestand over het algemeen blijft groeien, maar dat deze groei vooral bij de tolken NGT zit. In het afgelopen jaar is het aantal ingeschreven schrijftolken gelijk gebleven. Een aantal tolken heeft afgelopen jaar de overstap gemaakt naar combitolk doordat zij ofwel het schrijftolkcertificaat of diploma als tolk NGT behaalden. Daarnaast is het bestand uitgebreid met de eerste kandidaat Dove tolk NGT. In het afgelopen jaar heeft zich één herintreder gemeld. Deze schrijftolk heeft zich, na het behalen van het assessment, opnieuw kunnen inschrijven.

Uitgeschreven tolken

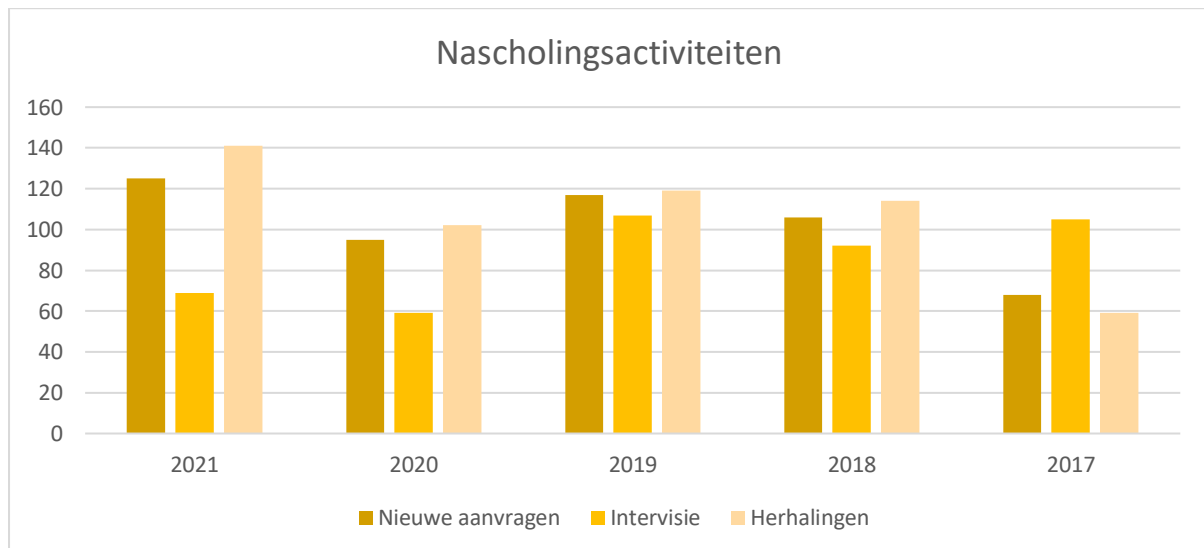
In 2021 zijn er in totaal 10 tolken uitgeschreven (6 tolken NGT/4 schrijftolken). Dit waren er minder dan in 2020 (13 tolken).

De redenen hiervoor zijn zeer divers:

- Voor 4 tolken was een andere baan een reden om te stoppen
- 2 tolk vond het beroep niet passend
- 1 tolk kon het beroep fysiek niet meer aan
- 1 tolk stopte vanwege emigratie
- Van 1 tolk is de reden van stoppen niet bekend
- En 1 tolk is uitgeschreven door RTGS, omdat deze niet aan de nascholingsverplichting had voldaan en ondanks herhaalde verzoeken vanuit RTGS geen verzoek om verlenging heeft ingediend

Nascholingsactiviteiten

	2021	2020	2019	2018	2017
Nieuwe aanvragen	125	95	117	106	68
Intervisie	69	59	107	92	105
Herhalingen	141	102	119	114	59
Totalen	335	256	343	312	232



Zoals al eerder aangegeven heeft Corona ook invloed gehad op het RTGS. Er zijn aanmerkelijk veel nascholingen gedurende het jaar alsnog geannuleerd of, indien mogelijk, online gegeven. Dit geldt voor zowel nieuwe nascholingen als herhalingen en intervisies. Verschillende nascholingen zijn verplaatst naar 2022.

Verlengen of verkorten nascholingsperiode

Vanwege Corona zijn in begin 2021 alle nascholingsperiodes met een jaar verlengd. Dit had diverse gevolgen:

- Verschillende tolken hadden al voldaan aan de nascholingsverplichting en zij hebben ervoor gekozen om de oorspronkelijke einddatum te laten staan, zodat het 'Coronajaar' bij de nieuwe periode opgeteld is.
- Voor diverse tolken bleek het al eerder verleende uitstel, dankzij het 'Coronajaar' toch niet nodig te zijn en zij konden de periode in 5 jaar afsluiten.
- Weer andere tolken konden, dankzij het extra jaar, uiteindelijk hun periode verkorten.

Het moge duidelijk zijn dat de cijfers over 2021 dus niet te vergelijken zijn met voorgaande jaren.

In 2021 hebben 5 tolken uitstel aangevraagd. In 2020 waren dit 43 tolken. Het is verschillende tolken gelukt om hun nascholingsperiode eerder af te sluiten, nl. 45. Aanmerkelijk meer dan in 2020 toen dit er 27 waren.